

Starea vremii – 7-13 noiembrie	7 vineri	8 sâmbătă	9 duminică	10 luni	11 marți	12 miercuri	13 joi
ziua	20°C	18°C	15°C	18°C	18°C	16°C	17°C
noaptea	12°C	9°C	8°C	7°C	8°C	8°C	9°C

Pro patria mori...

In memoriam Simion Pop

pag. 2

Interviu cu Borszékiné dr. Cserhádi Erika Nóra

„Dorim să transmitem copiilor noștri valorile morale minunate pe care le-am primit și noi de la părinți”

pag. 3

Hram la Parohia Micherechi

pag. 4

Lampioane și ploaie: toamna și-a intrat în drepturi la Bătania

Elevii din Chitighaz, în tabăra din țara mamă

pag. 5

Un mandat pentru cinci ani

Reprezentanților comunității românești din Ungaria, care la scrutinul din 12 octombrie au primit girul să reprezinte interesele românilor din Ungaria la nivel național, le-au fost înmânate mandatele de deputat. Ei vor reprezenta comunitatea românească pe durata a cinci ani.

Cei cincisprezece care au intrat în Adunarea Generală sunt: *Elvira Árgyelán, Bálint István, Erika Maria Borbély, dr. Csotye János, Maria Gurzau Czeplédi, Tiberiu Juhász, Traian Cresta, Netye Bertold, Maria Patca Pertușan, Roxin Anna, dr. Ruzsa György, Szilágyi Lászlóné, Tót Margit,*

Mariana Florica Negreu Vetró și Zombai Károlyné.

Martí, 28 octombrie, în cadrul unei festivități care a avut loc la Universitatea de Administrație Publică din Budapesta, 13 dintre cei 15 deputați și-au preluat mandatul de la președinta Biroului Electoral Central, doi dintre ei, *dr. Csotye János* și *dr. Ruzsa György*, absentând.

Alături de etnia română și-au mai ridicat mandatele și etniile greacă, croată, germană, rusă, sârbă, slovacă, slovenă și ucraineană.

După preluarea mandatelor vor avea loc ședințe de consti-

tuire unde se va alege prezidiul autoguvernărilor pe țară. Pentru comunitatea românească ședința de constituire are loc joi, 6 noiembrie, cu începere de la ora 10, la sediul Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria, din Giula, strada Eminescu nr. 1. Tot atunci deputații vor depune jurământul prin care jură să respecte Legea de Bază și normele de drept, vor munci conștiincios, fiind fidel comunității sale, reprezentând interesul naționalității din care fac parte și contribuind la păstrarea și dezvoltarea limbii materne, a tradițiilor și culturii strămoșești.

Victor Ponta a câștigat primul tur al prezidențialelor din România. În 16 noiembrie e votul decisiv!

Victor Ponta a câștigat primul tur al alegerilor prezidențiale din România. Prim-ministrul (președinte al PSD) a obținut 40,33% din voturi. Pe poziția secundă s-a clasat candidatul ACL, *Klaus Johannis*, cu 30,44%. Scrutinul decisiv va avea loc în data de 16 noiembrie, când pe buletinele de vot nu vor mai fi toți cei 14 candidați din primul tur, ci numai *Ponta* și *Johannis*.

Comparația cu alegerile prezidențiale din 2009 arată și că prezența la vot în primul tur este mai redusă în acest an – 53,16%, față de 54,37% în 2009.

Agencia REUTERS notează că premierul *Victor Ponta* a câștigat primul tur al alegerilor prezidențiale, potrivit exit-poll-urilor, învingându-l pe principalul său contracandidat, *Klaus Johannis*, un primar etnic german susținut

de două partide de dreapta, cu care se va confrunta în turul doi.

Sondaje efectuate la ieșirea de la urne arată că premierul și primarul Sibiului se vor înfrunța în cel de-al doilea tur al scrutinului prezidențial după ce nici unul dintre candidați nu a obținut majoritatea din primul tur, relatează ASSOCIATED PRESS. Pe primul loc s-a clasat premierul *Victor Ponta*, un fost procuror a cărui popularitate nu pare să fi fost grav afectată de anchetele de corupție care vizează membri ai partidului său, notează AP.

DEUTSCHE WELLE precizează că *Ponta* a promis că va reduce taxele și va crește pensiile, subliniind nevoia de a menține relații bune atât cu Uniunea Europeană, cât și cu China. El a anunțat de asemenea, recent, creșterea cu 10 la sută a salariilor

în sectorul sanitar, mărindu-și popularitatea.

Potrivit agenției germane DPA, campania pentru turul doi ar urma să se concentreze tot pe corupție, o problemă care afectează România și îi aduce critici din partea Uniunii Europene. În plus, *Ponta* și *Johannis* ar urma să profite de timpul rămas pentru negocieri cu unii dintre contracandidații lor de la scrutinul de duminică.

AFP relatează și despre incidentele înregistrate la unele secții de votare din străinătate, în special la Paris, Londra și Viena, unde alegătorii așteptau la cozi pentru a putea vota, și amintește că în 2009, actualul președinte *Traian Băsescu* a câștigat cel de-al doilea mandat datorită sufragiilor românilor din străinătate.

Editorial

Argument pentru concursurile de limba maternă

Colectivul redacțional

Concursurile de limba maternă în învățământul românesc din Ungaria reprezintă instrumente utile pentru răspândirea culturii și civilizației românești într-un perimetru în care românii trăiesc dispersați, expuși asimilării naturale.

După câteva tentative de impunere a unor politici în detrimentul minorităților naționale (programe școlare dezavantajate pentru studiul limbii, limitarea specializărilor de limba română în învățământul preuniversitar și universitar) autoritățile budapestane au realizat, cu câteva decenii în urmă, că natura poate rezolva simplu ceea ce ele se osteneau să implementeze forțat. Având în vedere caracterul eterogen al localităților locuite de români, fenomenul căsniciilor mixte a determinat, în timp, situația asimilării naturale, soțul minoritar renunțând la limba și la cultura sa maternă, în cele mai multe cazuri, în numele armoniei din familie.

În condițiile în care dintre cei trei piloni sociali importanți, familie, școală și biserică, școala reprezintă cel mai accesibil canal de comunicare în limba maternă, concursurile de limba română primesc o importanță deosebită. Ele stimulează nu numai spiritul competitiv al elevilor, ci sunt îndreptare practice de studiere a limbii, prilejuri de aprofundare a graiului românesc, într-un mediu concurențial stimulat.

În aproape fiecare comunitate unde funcționează școli românești există concursuri de limbă. Amploarea și diversitatea lor este mai mare acolo unde instituțiile de învățământ sunt mai puternice, iar dascălii mai bine pregătiți, angrenați în activitățile școlare extra-curriculare. Am putea aminti concursuri de ortografie „*Gheorghe Martin*” de la Micherechi, concursul de povestire „*Vasile Gurzau*”, tot de la Micherechi, și „*Mihai Pardi*”, de la Otlaca Pustă, concursul național de povestire de la Bi-chișciaba, concursul de poezie „*Lucian Magdu*”, de la Bătania, concursul național de recitare „*Mihai Eminescu*”, de la Apateu. (Continuare în pag. 6)

Pro patria mori...

Consulatul General al României la Seghedin, în data de 27 octombrie, a marcat Ziua Armatei Române, printr-o ceremonie desfășurată la Monumentul Eroilor Români situat în Cimitirul Central din Seghedin. Manifestarea a început cu o alocuțiune a consulului general *Ioan Fodoreanu*, care a prezentat semnificația Zilei Armatei Române și rolul Armatei Române astăzi, de apărare a libertății și democrației, prin participarea la operațiuni ce vizează menținerea păcii și combaterea terorismului. A urmat o slujbă religioasă de pomenire, oficiată de preotul *Aurel Becan*, protopop de Seghedin, preot al parohiei ortodoxe române din Cenadul Unguresc. În încheierea ceremoniei au fost depuse coroane de flori în fața Monumentului Eroilor Români. Alături de Consulatul General al României la Seghedin au depus coroane de flori Autogovernarea Română din Macău și Autogovernarea Română din Seghedin. În final cei prezenți au fost serviți cu cozonac și cu colivă. La eveniment au participat alături de personalul misiunii diplomatice, și membri ai comunității române din Ungaria.

Un ceremonial militar româno-maghiar dedicat Zilei Armatei Române a avut loc, miercuri, 29 octombrie, și la Budapesta.

Au fost depuse coroane la Monumentul Eroilor Români, ridicat în memoria ostașilor români care și-au pierdut viață pe teritoriul Ungariei, în timpul celui de-al doilea război mondial.

Ceremonialul s-a desfășurat în prezența unor membri ai corpului diplomatic acreditat la Budapesta, a reprezentanților Ministerului Apărării din România și din Ungaria, precum și a unor atașați militari acreditați în capitala ungară.

La eveniment a participat și o delegație militară română, din cadrul

Diviziei 4 Infanterie „*Gemina*” din Cluj-Napoca, condusă de generalul de brigadă *Ioan Mancu*.

Manifestarea, care a cuprins și defilarea soldaților români și maghiari, a continuat cu o recepție organizată de Ambasada României la Budapesta.

La cimitirul Szigeti din Șercad, vineri, 31 octombrie, au fost pomenite într-o amintire numele tuturor eroilor români și maghiari căzuți la datorie în Primul și al Doilea Război Mondial.

Cele două conflagrații mondiale și-au luat jertfele și din sânul comunității românești din Ungaria. Jertfa lor pentru apărarea pământului străbun nu a fost și nu va fi uitată niciodată. Atât Biserica Ortodoxă cât și societatea civilă îi pomenesc ori de câte ori în calendarul timpului au fost rânduite zile de amintire și pomenire, iar în cadrul Sfintei Liturghii din duminici și sărbători sunt pomeniți de fiecare dată: „*pe eroii neamului căzuți pe câmpurile de luptă pentru apărarea patriei și slava sfintei noastre biserici să-i pomenească Domnul*”

Dumnezeu într-o împărăție Sa.

La acest eveniment memorabil au participat consuli generali *Ioan Fodoreanu* și *Florin Trandafir Vasiloni*, *Ioan Tăth*, președintele Autogovernării de Naționalitate Română din Șercad, primarul localității.

Meritul îngrijirii acestor morminte revine Autogovernării de Naționalitate Română din Șercad, special domnului *Ioan Tăth*, care s-a străduit prin munca depusă în amenajarea și păstrarea rânduiei în cimitirul eroilor să dovedească dragostea și atașamentul față de înaintașii noștri, care și-au dat viața pe câmpul de luptă și care merită din partea noastră dragoste și respect fără de măsură.

Ceremonia s-a încheiat cu depuneri de flori și coroane.

În aceeași zi, la Micherechi, ca în fiecare an, localnicii și-au comemorat eroii. S-au depus coroane de flori la monumentul eroilor români din cimitir precum și la cel de lângă primărie. Programul a fost completat de elevii școlii românești din localitate cu versuri închinete eroilor.

In memoriam Simion Pop

Vineri, 31 octombrie, ziua premergătoare pomenirii morților, în cimitirul din Orașul Mic Românesc, Giula, a avut loc o slujbă de pomenire și amintire a celui care a fost Excelența Sa, domnul *Ambasador Simion Pop*, care își doarme somnul de veșnică odihnă în cimitirul parohial al Parohiei Sfânta Cuvioasă Parascheva din Giula.

În prezența domnilor consuli generali *Ioan Fodoreanu* și *Florin Trandafir Vasiloni*, preotul paroh *Petru Pușcaș* a oficiat slujba pomenirii morților pentru sufletul celui răposat.

Este pentru prima dată când de la decesul domnului ambasador are loc la inițiativa Consulatului României de la Giula, o slujbă de amintire și pomenire când s-au depus și coroane de flori cu ocazia zilei celor adormiți întru Domnu.

A fost păstrat un moment de reculegere de către toți cei prezenți după care a fost evocată în cuvinte potrivite viața și activitatea primului ambasador al României în Ungaria după Revoluția din 1989.

Premergător evenimentului, Autogovernarea de Naționalitate Română din Giula a depus o coroană la mormântul diplomatului român, în semn de recunoștință a activității depuse în

Ungaria. Scriitorul și jurnalistul *Pop Simion*, fost Ambasador al României în Ungaria, în perioada 1990–1992, s-a stins din viață la vârsta de 77 de ani, ca urmare a complicațiilor unei boli necruțătoare.

S-a născut la 25 septembrie 1930, în satul Vărai, comuna Valea Chioarului, județul Maramureș și a decedat în data de 12 mai 2008, la Pécs.

A fost, succesiv, redactor la Radiodifuziunea Română, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din România, redactor-șef al revistei România Pitorească și al publicațiilor de turism pentru străinătate și primul Ambasador al României în Ungaria după Revoluția din Decembrie 1989.

A scris sute de articole pentru reviste și ziare din România și din străinătate și a publicat circa 30 de volume de proză, călătorii și versuri, între care „*Paralela 45*”, „*Nord*”, „*Amfitrion*”, „*Triunghiul*”, „*Criza de timp*”, „*Pieton în Cuba*”, „*Cartea Chinei*”, „*Amfora sabină*”, „*Student la istorie*”, „*Luptătorul fericit și iubirea lui pătimașă*”, „*Bestiariu*”, „*Fotografurile de ingeri*”, „*Excelența Sa*”, „*Nomad în Mezo-america*”, „*Sinele-Câinele*”.

Înmormântarea a avut loc sâmbătă, la data de 17 mai 2008, la ora 13, la Cimitirul Ortodox din Cartierul Orașul Mic Românesc din Giula, strada Gyep, în prezența familiei, prietenilor și reprezentanților unor instituții românești.

MAPAMONDO

Muzeul Picasso din Paris, redeschis pentru public, după cinci ani de renovare

Muzeul Picasso din Paris s-a redeschis după ce, timp de cinci ani, a fost închis pentru a fi renovat, lucrările de reabilitare ridicându-se la suma de 52 de milioane de euro, informează Reuters.

Muzeul, situat într-un conac din secolul al XVII-lea din districtul Marais, adăpostește una dintre cele mai mari colecții de opere create de *Pablo Picasso*.

Redeschiderea muzeului a avut loc pe 25 octombrie, ziua de naștere a pictorului care s-a născut în Malaga, Spania, în 1881, dar care și-a petrecut mare parte din viață în Franța. *Pablo Picasso* a murit în 1973.

Renovarea muzeului, care găzduiește o colecție de peste 5.000 de picturi, sculpturi și schițe, precum și arhivele personale ale lui *Picasso*, a fost marcată de repetate întârzieri, conflicte și controverse.

Anne Baldassari, președintele muzeului timp de nouă ani, a fost demisă din funcție în luna mai, ca urmare a mai multor conflicte publice cu personalul instituției, iar fostul ministru al Culturii *Aurelie Filippetti* a demisionat din Guvern, în luna august.

Prezent la inaugurarea muzeului, președintele francez *François Hollande* a spus că spiritul modern și energia lui *Pablo Picasso* ar trebui să inspire Franța.

„*Nu construiești nimic (bazându-te, n.r.) pe nostalgie. Pablo Picasso a fost un pictor al viitorului, al speranței, al cuceririi, el s-a eliberat de regulile trecutului. A fost un avangardist. Franța este o țară avangardistă*”, a spus președintele francez.

Renovarea, care a costat în jur de 52 de milioane de euro, a constat în triplarea dimensiunii spațiului expozițional de peste cinci etaje, făcând muzeul mai accesibil vizitatorilor.

Conducerea muzeului se așteaptă ca peste un milion de persoane să viziteze instituția în fiecare an.

Transplant cu o „inimă moartă”, realizat în premieră, în Australia

Medicii australieni au realizat în premieră un transplant cu o „inimă moartă”, un organ prelevat de la donator la 20 de minute după ce a încetat să bată, procedura medicală fiind un succes, informează bbc.com.

În mod obișnuit, transplantul cardiac se realizează cu inimi prelevate încă în stare de funcționare de la persoane care se află în moarte clinică.

O echipă de medici de la St. Vincent's Hospital din Sydney a reactivat și apoi a transplantat inimi care încetaseră să bată cu maximum 20 de minute înainte de prelevare.

Primul pacient care a primit o astfel de inimă, o femeie în vârstă de 57 de ani, care suferea de insuficiență cardiacă congenitală, spune că se simte cu zece ani mai tânără și că este „o altă persoană”. Ea a fost supusă acestui tip de transplant în urmă cu două luni.

Până acum, inima era singurul organ care nu era utilizat în transplanturi după ce înceta să funcționeze. De obicei, pentru un transplant cardiac se folosesc inimi care încă pulsează, prelevate de la persoane aflate în moarte clinică. Inimile sunt păstrate în gheață timp de maximum patru ore și transplantate în acest interval unor pacienți.

Însă tehnica dezvoltată de medicii din Sydney implică prelevarea unei inimi care a încetat să bată și reactivarea ei cu ajutorul unui aparat numit „inimă într-o cutie” (heart-in-a-box). Inima este menținută caldă, se restabilește ritmul acesteia și se „hrănește” cu fluide speciale pentru a reduce distrugerile la nivelul mușchiului.

În total, medicii australieni au realizat în ultimele două luni trei astfel de transplanturi.

Profesorul *Peter MacDonald*, șeful clinicii de transplant cardiac de la St. Vincent's Hospital, spune că procedura constituie un pas important în domeniu, având în vedere numărul insuficient al donatorilor.

Procedura este în prezent testată în locuri diferite din lume și, potrivit specialiștilor, ar putea salva cu până la 30% mai multe vieți, crescând numărul donatorilor.

De altfel, specialiști din lumea întreagă au salutat descoperirea.

Metode similare – de încălzire și hrănire a organelor înainte de transplant – au fost folosite pentru a îmbunătăți calitatea grefelor de plămân și ficat.

Interviu cu Borszékine dr. Cserhádi Erika Nóra:

„Dorim să transmitem copiilor noștri valorile morale minunate pe care le-am primit și noi de la părinți”

Prin natura împrejurărilor sau pur și simplu din întâmplare, de multe ori suntem puși în situația de a fi martori la fapte sau întâmplări ale semenilor noștri în această viață. Nu este puțin lucru când aceste întâmplări, fapte pe care le auzim, ne produc realmente bucurie și mândria că suntem români. Am auzit și noi despre lucrurile minunate pe care le-a făcut cea pe care dorim să o prezentăm în această rubrică. Este vorba de dr. Cserhádi Erika Nóra și soțul ei, Gheorghe Borszédi.

La 35 de ani, Erika, împreună cu soțul ei, au o experiență de viață impresionantă. S-au confruntat cu probleme de o gravitate extremă, care i-au întărit atât de mult încât știu că în fața ființei nu există neant, nu există imposibilitate absolută; nu există iremediabil. Pentru ei este dată atât existența cât și posibilitatea. Sentimentul ancorării în veșnicie; în Dumnezeu, îi salvează din cele mai disperate situații. Într-un sens, toate lucrurile acestei lumi au ceva de spus cui știe să le asculte...

– Pentru început relațiază-ne câte ceva despre tine, date personale, amintiri din anii copilăriei.

– M-am născut la data de 13 decembrie 1979 în orașul Debrețin. Părinții mei, Mihai Cserhádi și Eva Gurzäu, lucrau atunci la Pocei ca dascăli la Școala Generală și Centrul Cultural din localitate. Asta în perioada 1977–1982, după care ne-am mutat la Bichișciaba, astfel părinții având locul de muncă mai aproape de locul lor natal, Micherechi. La Bichișciaba s-a născut fratele meu, Zsolt, în anul 1982. Dorința părinților a fost să ne stabilim la Giula unde mai târziu, după ce au muncit din greu, au construit o casă, casa noastră părintească. Aici, la Giula, ne-am simțit întotdeauna foarte bine. Am urmat școala generală din Giula la „români” și îmi amintesc cu mare plăcere de acele clipe minunate și de dascălii pe care i-am avut. Aș putea menționa pe doamna Ana Nedreu, Eva Ruzsa, Lucreția Bocior, Ildikó Pilán, Ana Secan, Tivadar Cosma și Gheorghe Negru. Firește, după terminarea școlii generale am urmat cursurile Liceului Românesc „N. Bălcescu”. Aici am avut profesori minunați. Pe doamna director de azi, Maria Gurzäu Czeglédi, Ana Crișan la matematică, pe doamna Florentina

Oltean la italiană. Mi-au plăcut foarte mult limba italiană, limba română și engleza pe care am învățat-o în particular. Dintre activitățile mele extra-școlare pot să menționez că am fost componentă a corului „Pro Muzica” din Giula. Îmi amintesc cu plăcere de concerte din perioada Sfințelor Sărbători ale Nașterii Domnului, de periplusul în străinătate. În timpul liceului mi-am cunoscut și viitorul soț, Gheorghe Borszédi. Aici, în liceu, am avut și cea mai bună prietenă a mea, Veronika Tompán, cu care după terminarea liceului, în 1998, am frecventat cursurile Facultății de Drept din Seghedin. În timpul facultății, pe lângă activitatea studențească obligatorie, am profitat și

de activitățile culturale, așa că am rămas cu amintiri plăcute și din facultate. În anul V de facultate am primit o bursă de la Cancelaria Primului Ministru. Ca urmare, la terminarea studiilor am fost obligată ca timp de un an de zile să lucrez „la stat” și să ajut la implementarea normelor de drept european în Ungaria. De asemenea tot în perioada studiilor universitare am mai lucrat la Ministerul de Externe din Ungaria, pe probleme de aderare a Ungariei la Uniunea Europeană.

– Nu este puțin lucru, ce ai făcut în timpul facultății. Ce a urmat după absolvire?

– Cu un așa bagaj de cunoștințe pe probleme europene, după termina-

rea facultății am lucrat la Budapesta, la armonizarea dreptului energetic cu cel comunitar.

– Când te-ai căsătorit?

– În anul 2004 m-am căsătorit cu soțul meu, după o frumoasă prietenie de 9 ani. După căsătorie am început munca la Ministerul Justiției unde m-am ocupat cu implementarea directivei europene în domeniul energiei, libera circulație a serviciilor și persoanelor.

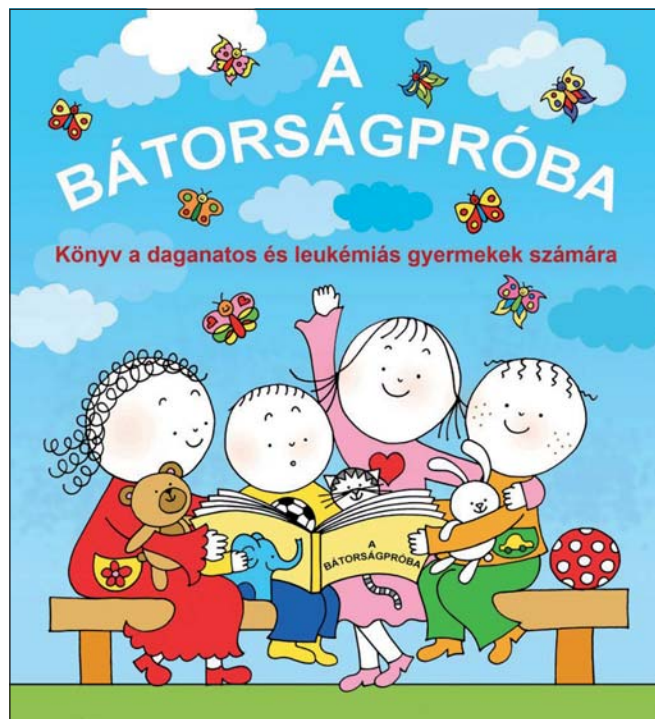
În anul 2006 am lucrat ca stagiar la Bruxelles, la Comisia Europeană.

– Când au venit pe lume copiii?

– După ce am venit acasă din Belgia s-a născut primul copil, Virág, prima din cei trei copii ai noștri. După trei ani, în 2010 a venit pe lume Gyurika, din păcate a fost foarte bolnav și am stat în spital foarte mult timp cu el. A fost operat de cinci ori, primind tot atâtea blocuri chemoterapice. În urma acestui tratament sever a trebuit să-i fie administrate și celule STEM. Am trecut prin clipe grele, terifiante, dar toate au trecut cu bine pentru că am cerut ajutor lui Dumnezeu, care a fost mereu cu noi.

– A fost o experiență de viață grea, care v-a întărit și v-a maturizat, nu-i așa?

– Nu dorim nimănui să treacă prin ce am trecut noi. Dar pentru că în acele clipe grele am acumulat experiență, ne-am gândit să ajutăm și noi, la rândul nostru pe cei care trec prin asemenea momente. De aceea am înființat o fundație, „Gardienii”, care pentru început și-a propus să adune fonduri pentru îmbunătățirea condițiilor de tratament în spital, pentru cumpărarea de instrumente medicale de înaltă performanță. În această fundație activează și soțul meu, amândoi

având statut de voluntari.

– Ai scris și o carte. Ce te-a determinat să îți împărtășești gândurile?

– Pentru că experiența noastră a avut un final fericit (Gyurika s-a vindecat) am dorit să o punem în slujba altor copii bolnavi, cât și a părinților lor, arătând etapele prin care trebuie să treacă până să ajungă la un final fericit. Asta pe înțelesul copiilor bolnavi. Cartea a fost ilustrată de cea mai cunoscută artistă în domeniul, Bártos Erika. Cartea se numește „Dovadă de curaj”. O parte din cheltuielile de tipărire au fost plătite de dr. Róbert Kozma, împreună cu toată familia mea și de prieteni.

La decernarea premiilor „ASTELLOS”, cele mai importante premii în domeniul medicinei în Ungaria, cartea a primit premiul special al juriului. A fost tradusă în limbile engleză, germană și turcă, iar acum este în lucru la dl Mihai Kozma pentru traducerea în limba română. Cartea aceasta a fost distribuită gratuit tuturor bolnavilor care prezentau această boală pe care a avut-o copilul nostru.

În anul 2013 am organizat în cadrul Fundației „Gardienii” o acțiune de strângere de fonduri împreună cu Szívós Márton, campion olimpic și mondial cu echipa de polo pe apă a Ungariei și împreună cu alți 25 foști

campioni olimpici și mondiali, care au oferit obiecte personale pe care le-am scos la licitație. S-au adunat 6,5 milioane de forinți care au fost donați Fundației.

– Ce mai aveți în plan să faceți în cadrul Fundației?

– În prezent, împreună cu soțul meu și o mamă care are fetița bolnavă, dorim să adunăm fonduri și să construim în curtea spitalului o Capelă Ecumenică, în care după ce va fi gata, cei necăjiți și bolnavi să vină să se roage, să ceară ajutor lui Dumnezeu și să-i poată mulțumi pentru tot ce au primit de la El.

– Când s-a născut cel de al treilea copil?

– În anul 2014, la 18 mai s-a născut Mișuka, cel mai mic și de acum cel mai iubit. Toți copiii au fost botezați în credința ortodoxă, la Biserica Sf. Cuv. Parascheva din Giula.

– Ce obiective importante mai aveți în familie?

– Așa cum am spus, de actualitate este Capela Ecumenică, precum și munca la Fundație pentru a putea ajuta familiile care sunt în situații grave, prin care noi am trecut. Doresc să fiu cât mai mult cu familia mea, cu părinții, bunicii și străbunicii, cât mai sunt în viață. Dorim să transmitem copiilor noștri valorile morale minunate pe care le-am primit și noi de la părinți. Vreau ca tot ceea ce facem să primească binecuvântarea lui Dumnezeu și toate să fie după voia Lui.

– Acum, că se apropie Sărbătorile Crăciunului, ce gânduri transmiteți cititorilor noștri?

– Doresc întregii comunități române din Ungaria și de pretutindeni, tuturor oamenilor de bine, sănătate și pace în inimă și să aștepte cu bucurie Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului!

Petru Pușcas

Preasfințitul Siluan l-a întâlnit pe Patriarhul Ierusalimului, la București! „Popoarele ortodoxe nu cunosc granițe”

Patriarhul Teofil al III-lea al Ierusalimului și al întregii Palestine a binecuvântat, cu ocazia primei sale vizite la București, biserica română și poporul român și a declarat că popoarele ortodoxe nu cunosc granițe.

Delegația Patriarhiei Ierusalimului condusă de Preafericitul Teofil al III-lea a ajuns la București aducând o icoană cu un fragment din Cinstitul Lemn al Sfintei Cruci.

Primirea a fost făcută de Înaltpreasfințitul Andrei, mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, Înaltpreasfințitul Părinte Ciprian, arhiepiscopul Buzăului și Vrancei, Înaltpreasfințitul Părinte Calinic, arhiepiscopul Argeșului și Muscelului, Înaltpreasfințitul Părinte Casian, arhiepiscopul Dunării de Jos, Preasfințitul Părinte Vincențiu, episcopul Sloboziei și Călărașilor, Preasfințitul Părinte Ambrozio, episcopul Giurgului, Preasfințitul Părinte Visarion, episcopul Tulcii, Preasfințitul Părinte Siluan, episcopul ortodox român din Ungaria, Preacuviosul Părinte Arhimandrit Timotei Aioanei, episcop-vicar ales al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

După o slujbă care a fost săvârșită în salonul oficial al Aeroportului Henri Coandă din București, PF Teofil al III-lea a spus că este bucuros că a ajuns în România pentru cinstirea Sfântului Dimitrie cel Nou,

Ocrotitorul Bucureștilor.

„Înaltpreasfinția Voastră, sunt tare bucuros de faptul că astăzi Bunul Dumnezeu și Sfântul Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor, m-a învrednicit să pot să fiu prezent în țara dumneavoastră și în mijlocul dumneavoastră pe aceste meleaguri pe care sfinții au trăit și au binecuvântat poporul român. Sunt tare bucuros că astăzi am reușit să aduc în țara dumneavoastră un fragment din Cinstitul Lemn al Sfintei Cruci pentru că, după cum bine știți, popoarele ortodoxe nu cunosc granițe. Popoarele noastre sunt unite prin credința noastră creștin ortodoxă”, a spus PF Teofil al III-lea.

Apoi delegația Bisericii Ortodoxă Română și cea a Ierusalimului s-au deplasat către Catedrala Patriarhală.

Peste 800 de preoți ai bisericilor din Capitală și

din Ilfov, zeci de studenți ai seminariilor teologice și credincioși au mers în procesiune pe Dealul Patriarhiei (Colina Bucuriei).

Racla cu moaștele Sfântului Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor, cea cu moștele domnitorului martir Constantin Brâncoveanu, precum și icoana Sfinților Împărați Constantin și Elena cu un fragment din lemnul Sfintei Cruci au fost așezate într-un baldachin special amenajat.

Patriarhul României a adresat un cuvânt miilor de credincioși care s-au așezat la coadă încă de la ora 4 dimineața pentru a fi primii care se închină la raclele sfinte.

„Iubiți pelerini, viața fiecărui creștin poate fi comparată cu o călătorie spirituală către împărăția cerurilor, întrucât aceasta constituie scopul princi-

pal al existenței noastre pe acest pământ, după cum ne învață Sfântul Apostol Pavel zicând: »Nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea ce va să fie«. Pentru fiecare creștin, pelerinajul la moaștele sfinților constituie un prinos de cinstire adus lucrării harului lui Dumnezeu în oameni și o mare binecuvântare pentru a spori în viața duhovnicească”, a spus Preafericitul Daniel.

La rândul său, Preafericitul Teofil al III-lea a transmis poporului român un mesaj de binecuvântare și și-a exprimat satisfacția pentru posibilitatea de a fi prezent „pe aceste meleaguri pe care sfinții au trăit și au binecuvântat poporul român”.

„Venim de la Ierusalim, care este leagănul mărturisirii jertfei și a învierii Domnului nostru Iisus Hristos. Vă aducem harul Sfântu-

lui Mormânt și salutările creștinilor din Țara Sfântă. Aceste ținuturi binecuvântate ale României și biserica sa nu sunt străine sau îndepărtate de noi, fiindcă predecesorii noștri, adică mari patriarhi ai Orașului Sfânt Ierusalim, ca Dositei și Hrisant, au lucrat ca îndrumători spirituali în aceste ținuturi și au reușit, prin activitatea lor pastorală, spirituală și educațională, să păstreze intacte învățăturile și credința ortodoxă”, a spus PF Teofil al III-lea.

Preafericitul Teofil al III-lea s-a aflat în România în perioada 24–27 octombrie, la invitația Patriarhului Daniel.

Cinstirea Sfântului Dimitrie cel Nou, hramul Catedralei Patriarhale, a avut loc până pe 28 octombrie.

Pelerinii care au venit să se închine la sfintele moaște au putut participa și la slujbele ce au fost oficiate atât în Catedrala Patriarhală, cât și în altarul de vară din proximitatea acestuia.

Duminică, de sărbătoarea Sfântului Dimitrie, Izvorătorul de Mir, Patriarhul Teofil al III-lea și delegația de la Ierusalim a participat la Sfânta Liturghie de la Biserica „Sfântul Gheorghe Nou”, ctitoria lui Constantin Brâncoveanu. Această biserică a fost sfințită, în iunie 1707, de Patriarhul Hrisant Nottara al Ierusalimului.

Luni, în ziua Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou, Sfânta Liturghie a fost ofi-

ciată de Patriarhul Teofil și Patriarhul Daniel, la Catedrala Patriarhală.

Icoana în care se păstrează un fragment din Cinstitul Lemn al Sfintei Cruci a fost dusă înapoi în Țara Sfântă luni seară, odată cu plecarea lui Teofil al III-lea. Moaștele Sfântului Dimitrie cel Nou și cele ale Sfântului Constantin Brâncoveanu au mai rămas încă câteva zile sub baldachinul din apropierea Catedralei Patriarhale.

Racla cu moaștele lui Constantin Brâncoveanu se păstrează în singura ctitorie a domnitorului din București, Biserica „Sfântul Gheorghe Nou” de la Kilometrul 0, în timp ce moaștele Sfântului Dimitrie cel Nou sunt păstrate în Catedrala Patriarhală.

În timpul pelerinajului, reprezentanții Sectorului Social-Filantropic și Misionar al Arhiepiscopiei Bucureștilor au împărțit mâncare pelerinilor – zilnic aproximativ 4.000 de porții. Pe timpul nopții, pelerinii au primit ceai, cafea și apă plată.

De asemenea, a fost asigurată asistența medicală primară și asistența medicală de urgență cu sprijinul SMURD, al Serviciului de Ambulanță București Ilfov și al Crucii Roșii Sector 4. Pe Dealul Patriarhiei s-au aflat zilnic și 200 de jandarmi.

Hram la Parohia Micherechi

Parohia din Micherechi, aparținând Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria și având biserica închinată Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, și-a sărbătorit cu anticipație hramul, în duminica a XXII-a după Rusalii, care precede această sărbătoare (2 noiembrie).

Cu acest prilej, potrivit tradiției, a fost săvârșită Sfânta Liturghie Arhierască de către Preasfințitul Părinte Episcop Siluan și un sobor de preoți și diaconi, din care au făcut parte preotul paroh Ioan Bun, părintele Visarion Tuderici, secretar eparhial, precum și cei doi diaconi de la Catedrala Eparhială din Giula.

Un element aparte al acestei slujiri de hram l-a constituit prezența grupului psaltic „Katharsis”, de la Caransebeș, care a participat și în trecut la numeroase sărbători și momente importante din viața misionar-pastorală a Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria și a creat din nou, și de această dată, o atmosferă liturgică de-

osebită prin răspunsurile date la strană cu multă sensibilitate și profesionalism, ce au încânt pe toți credincioșii, prezenți la biserică în număr mare. Venirea grupului psaltic „Katharsis” la această sărbătoare a fost posibilă la dorința și prin implicarea concretă a tinerilor ortodocși din această parohie, care susțin activ și viața Bisericii și constituie un semn de bucurie și de nădejde pentru viitorul acestei comunități.

Aceeași tineri, coordonați de unul dintre ei pe nume Robert Ruja, anual, în Postul Crăciunului, strâng tone de alimente, îmbrăcăminte, mobilier, jucării pentru copii și alte produse, pe care le împart cu multă bucurie și dărnicie la familii nevoiașе și oameni săraci din diferite localități apropiate din România, contribuind astfel la alinaarea nevoilor și împlinirea lipsurilor acestora, dar și la întărirea comunității frățești românești

dincolo de granițe.

La sărbătoarea hramului de la Micherechi au participat și diferite oficialități și edili localității.

În cuvântul de învățătură, Ierarhul a tâlcuit Evanghelia duminicală, care ne vorbește despre lucruri atât de importante pentru viața omului, precum mântuirea sufletului, prin grija arătată față de aproapele nostru, dar și primejdiiile pe care le ascund bogățiile lumii acesteia, atât de căutate

și de dorite astăzi, de societatea contemporană, a apreciat inițiativa tinerilor ortodocși din Micherechi și sprijinul pe care anumite persoane și Primăria din Micherechi l-au oferit acestora în organizarea hramului și și-a exprimat bucuria de a-i avea din nou prezenți la slujbă pe binecunoscuții și îndrăgiții membri ai grupului psaltic „Katharsis”. La final, în semn de binecuvântare, toți credincioșii au fost miruiți de către Ierarh. Manifestarea s-a încheiat printr-o agapă oferită la centrul misionar-pas-

toral al acestei parohii.

Începând din anul 2013, parohia din Micherechi a primit și cel de al doilea hram, la Sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului (sărbătorită anual în data de 8 septembrie), când la Micherechi, dar și la alte biserici din cadrul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, au fost aduse spre închinare Moaștele Sfinților Împărați Constantin și Elena, de la Catedrala Patriarhală din București.

BPEORU

Lampioane și ploaie: toamna și-a intrat în drepturi la Bătania

Miercuri, 22 octombrie, vremea de toamnă capricioasă nu i-a împiedicat pe copii să o salute printr-o sărbătoare, așa cum fac în fiecare an cei de la Grădinița română din Bătania, în cadrul Festivalului Lampioanelor.

Așa că, am scobit dovecii, am adunat frunze uscate, am pregătit felinarele, am invitat oaspeții și am pornit festivalul. Grupa mică (prof. Adelina Olteanu-Sturza și ed. Nagy Katalin) a cântat și a dansat imitând vântul de toamnă, iar toți copiii au fost extrem de dulci. A urmat grupă mare, Dino (prof. Mihaela Putin și ed. Nagy Katalin), care a pregătit sceneta Ridichea uriașă, demonstrând cunoașterea vocabularului legat de toamnă, a unor cântece și versuri specifice, dar și reale talente actorești, mai ales în rolurile principale – Ridichea, Moșul, Baba. Apoi au cântat în limba engleză și au dansat la fel ca fermierii americani.

A fost o zi plină de surprize: părinții lui Hanna Gáspár au donat tricouri personalizate pentru fiecare copil și angajat al grădiniței, care vor purta de acum mesajul „Copiii frumoși și deștepti merg la Grădinița Română din Bătania”. Părinții lui Sara Simon au donat un ceainic imens cu tocană delicioasă, pentru toți cei prezenți, iar multe mămici hărnicuțe s-au între-

cut în oferta de prăjituri.

După ce am mers până la Biserica Ortodoxă Română din localitate, cu felinarele aprinse și cântând „A venit, a venit toamna”, am încercat să adunăm fonduri pentru a croi costume pentru serbări. Le

mulțumim tuturor celor care au făcut generoase donații în produse sau bani (s-au adunat 30 000 lei) și vă dorim tuturor o toamnă lungă, însoțită și bogată!

Prof. inv. pr. și presc.
Mihaela Putin, ph. drd.

Elevii din Chitighaz, în tabăra din țara mamă

Țara mamă, România, este una dintre cele mai frumoase țări din Europa datorită frumuseților naturale și multitudinii de obiective turistice unice, care merită prezentate copiilor români, indiferent pe care meleaguri trăiesc. Așadar, dragi români, înainte de a plănuși un concediu, întoarceți-vă privirea către România și ajutați copiii să o cunoască mai bine, să cunoască obiectivele turistice dar și peisajele remarcabile pe care ni le oferă această țară.

Pe baza proiectului depus la Ministerul Resurselor Umane, Școala Generală Română din Chitighaz a organizat în perioada 13–20 octombrie, o tabără pentru copii, unde altundeva decât în minunata țară mamă. De această dată au fost marcate locurile pitorești din Munții Apuseni, precum Barajul Leș, Stâna de Vale, Peștera Urșilor, Barajul Drăgan, Lacul Drăgan, Piatra Bulzului, Cascada Iadolina și Mănăstirea Sfintei Cruci din Oradea.

La această tabără au participat 38 de elevi aceștia fiind însoțiți de profesorii Malik Györgyné, Maria Ambrus, Ottlakánné Szabó Renáta și Aracs Attila, directorul adjunct al unității de învățământ românesc din Chitighaz și totodată organizatorul taberei.

Situat la 20 de km de la drumul E60, lacul de acumulare Leșu a fost dat în folosință în anul 1973. Are o suprafață de 148 hectare și un volum de apă ce se poate reține în spatele barajului de 28,3 milioane m³.

Apa lacului alimentează hidrocentrala Leșu, care s-a dat în folosință cu patru ani mai târziu, în anul 1977. Coadă Lacului a devenit din ce în ce mai populată, astfel s-a format un adevărat sat de vacanță, unde prețurile terenurilor cresc de la an la an. Drumul forestier care trece pe lângă lac ajunge până la Cabana Stâna de Vale. Astfel, Lacul Leșu a devenit o poartă către Munții Bihor-Vlădeasa.

Stâna de Vale (în maghiară Biharfűred) este o stațiune de odihnă și tratament, situ-

ată în județul Bihor, aflată în componența comunei Budureasa, în Masivul Vlădeasa, la o altitudine de 1100 de metri, fiind centrul precipitațiilor din România.

Stâna de Vale este un cadru natural pitoresc, iar împreună cu originalitatea artei populare, folclorul și mărețele vestigii ale trecutului, reprezintă o ispită vie, invitație irezistibilă la drumeții ce oferă mari satisfacții pe lângă călirea forțelor fizice.

Dacă dorul te poartă prin Munții Apuseni mult timp îți vor stăruia în minte ca o mreață din care nu scapi ușor și trebuie să mai revii pentru că a mai rămas ceva neexplorat, Vârful Poieni, Cascada Izvorul Minunilor, Cascada Iadolina, Valul Miresei, Săritoarea Iedutului, centrul folcloric Budureasa (renumit datorită lăzilor de zestre), Peștera Meziad, Peștera Urșilor, Peștera Onceasa, Peștera Alunului, Peștera Ferice, Păstrăvăria Stâna de Vale și multe alte trasee turistice care încântă privirea și înviorază spiritul oricărui om.

Natura Apusenilor este mirifică... drumețiile pe potecile muntelui sunt o oază de relaxare și reculegere, apa izvorului este sănătate curată unde elevii școlii românești din Chitighaz s-au simțit minunat alături de însoțitorii lor, exprimându-și la reîntoarcere dorința de a

participa și la alte tabere de acest gen, drumețiile prin munți, vizitele obiectivelor turistice rămânând pururea vii în amintirea elevilor noștri.

Pentru realizarea acestei tabere EMI (Ministerul Resurselor Umane) a alocat suma de 660 000 de lei iar pentru ca tabără să fie realizată atât școala cât și părinții au completat cu bani pentru ca toate cheltuielile (cazare, mâncare, transport) să fie acoperite.

Elevii au fost cazați la Pensiunea „Rustic House”.

„Ne bucurăm foarte mult de posibilitatea de a accesa acest proiect și bineînțeles de faptul că ni s-a alocat suma de 660 000 de lei pentru a realiza o tabără în România dedicată copiilor noștri. Am avut un program foarte variat și am încercat să vizităm cât mai multe locuri minunate ale Munților Apuseni aducând astfel multă bucurie copiilor. Cu siguranță locurile vizitate, peisajele mirifice ale naturii, drumețiile prin munți, vor rămâne o amintire plăcută în suflătele micilor excursioniști iar noi, cadrele didactice, împreună cu conducerea, avem menirea de a organiza cât mai multe astfel de tabere, excursii în țara mamă! Le mulțumim tuturor pentru susținere!” – a menționat Aracs Attila, director adjunct.

Corina

Tabăra de elevi, visul fiecărui copil

Taberele sunt proiecte destinate elevilor, sunt simbolul copilăriei la care fiecare copil își dorește să participe măcar o dată. Însă nu toți copiii sunt norocoși... viața tot mai grea și situația financiară a familiilor transformă pentru mulți copii dorința de a participa la o tabără numai într-un vis.

Prin proiectul TAMOP „B”, Școala Generală Românească din Aletea a reușit să împlinească visul a 30 de elevi, astfel că, în perioada 24–29 octombrie a fost organizată o tabără la Hajdúszoboszló având ca scop vizitarea băilor, a orașului Debrecin, Grădina Zoologică din Nyíregyháza.

Elevilor români din Aletea li s-a alăturat și un grup format din 10 elevi de la Școala Generală din localitatea Grăniceri (localitate înfrățită cu Aletea), aceștia fiind însoțiți de un cadru didactic precum și de directoarea școlii.

„Acest proiect este foarte binevenit și primit de unitățile de învățământ. Prin această tabără la care elevii școlii noastre au participat alături de elevii din comuna Grăniceri, România, au avut numai și numai de câștigat. Pe lângă faptul că s-au vizitat câteva obiective turistice care poate pentru unii copii erau doar un vis, copiii aleteni au vorbit pe

parcursul acestor zile numai românește” – ne-a mărturisit Petru Sălăjan, directorul unității de învățământ românesc din Aletea.

Proiectul a fost înaintat de către susținătorul școlii, Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria și include diferite programe dedicate elevilor pe tot parcursul anului, fie acestea școlare sau extra-școlare.

Cheltuielile de cazare, mâncare, transport și bilete de intrare au fost acoperite din fondul alocat acestui program, cheltuielile estimându-se la 3 milioane de lei.

Corina

Editorial – Argument pentru concursurile de limba maternă

(urmare din pag. 1)

Dacă avem în vedere că aceste concursuri sunt organizate pe categorii de vârstă și de școli (bilingve sau școli unde limba română se predă în regim de limbă străină), faptul că la câte o competiție participă uneori nu mai mult de o duzină de elevi, este neliniștitor. Prin parteneriate cu universități din România, de exemplu Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad, se încearcă perfecționarea și motivarea cadrelor didactice de limba română, dar trebuie să admitem că în privința mobilității față de activitățile extrașcolare încapă loc de mai bine.

Vom arăta, în ciclul de articole pe care ni-l propunem, că aceste concursuri reprezintă o prioritate strategică pentru comunitatea românilor din Ungaria. Vom analiza atribuțiile fiecărui partener în această construcție educațională, rolul său și aportul pe care și-l poate aduce pentru dezvoltarea unor proiecte viabile, de viitor. Ne propunem, în același timp, să analizăm și câteva dintre cele mai relevante competiții, pentru a arăta impactul lor în celulele românești ale societății maghiare.

Este vorba despre o problemă de siguranță și stabilitate a întregii comunități românești! Resursele alocate pot face mai atractibilă studiarea limbii materne, dar opinăm că pentru impactul necesar este nevoie de o politică de susținere comună din partea autorităților locale românești, a autoguvernărilor românești, a școlii și a părinților.

În orașul Bichișciaba a devenit tradiție organizarea în toamna fiecărui an a unei Conferințe Economice de Relație Externă Maghiară-Română urmată de un parteneriat bilateral. În acest an Conferința va avea loc miercuri, 12 noiembrie, cu începere de la ora 10, la Centrul de Organizare al Evenimentelor Phaedra.

NASA a confirmat faptul că Pământul va sta 6 zile în BEZNĂ în decembrie, din cauza unei furtuni solare

NASA a confirmat faptul că Pământul va experimenta 6 zile de întuneric aproape complet, în luna Decembrie. Acest fenomen va avea loc în intervalul 16–22 Decembrie 2014. Lumea va rămâne, în aceste zile, fără lumina soarelui din cauza unei furtuni solare, ceea ce va cauza praf în spațiu din abundență și, prin urmare, va bloca 90% din lumina soarelui.

Șeful NASA, Charles Bolden, a anunțat că nu e niciun motiv de panică și că oamenii trebuie să rămână calmi. Această furtună solară este cea mai mare din ultimii 250 de ani.

În ciuda celor șase zile de întuneric care vin în curând, oficialii spun că pământul nu va avea probleme majore. „Ne vom baza exclusiv pe lumina artificială pentru cele șase zile, ceea ce nu este o problemă, la toate”, spune omul de știință al NASA Earl Godoy.

Toate mașinile vor avea cutie neagră, din 2015

Șoferii vor fi spionați de cutii negre ce vor fi montate în fiecare mașină. Vorbim de o decizie a comisiei europene care va obliga de anul viitor toți producătorii de autoturisme să monteze astfel de cutii.

Totul, pentru ca specialiștii să stabilească cu exactitate cauzele producerii accidentelor. Cu toate acestea, sunt și voci care spun că șoferii nu vor mai avea intimitate, atât timp cât cutia minune va înregistra parametrii de condus.

Dispozitivul va fi obligatoriu pentru toate mașinile care ies pe poarta fabricii începând de anul viitor, după ce comisia europeană a luat această decizie. Dispozitivul va înregistra atât parametrii în care circulă mașina, locația autoturismului, dar și comportamentul șoferului. Practic, fiecare accelerare sau frânare bruscă va deveni parte din istoricul digital. Cu toate acestea se pune problema dacă șoferul mai beneficiază în aceste condiții de intimitate.

Asta, după ce mai multe organizații de protecție a drepturilor omului s-au opus la măsura adoptată de comisia europeană. Specialiștii spun că nu trebuie să fie temeri din cauza lipsei de intimitate.

„Atunci când va fi o problemă, imediat va fi decriptată și atunci se va afla vinovatul în cazul unui accident, dar nu asta e cel mai important, pentru că se vor descoperi cauzele exacte ale accidentelor, care până acum erau doar pe baza martorilor”, a spus Titi Aur, pilot. Mai mult decât atât, cutiile vor fi capabile să sune și la serviciul de urgență automat, la câteva secunde de producerea unui accident.

Pentru ca aceste dispozitive să fie montate și pe mașinile care sunt deja vândute reprezentanții asiguratorilor auto spun că se gândesc deja la discounturi pentru cei care aleg să își monteze cutii negre. Decizia Comisiei Europene intră în vigoare în toamna anului viitor.

Frecvența 630 kHz (pe AM)

**Radio
România
Timișoara**

**Contact: tel.: 0040-256491085;
fax: 0040-256293364; e-mail:
secretariat@radiotimisoara.ro**

Adresa: Timișoara, str. Pestalozzi 14/A; Județul Timiș – România

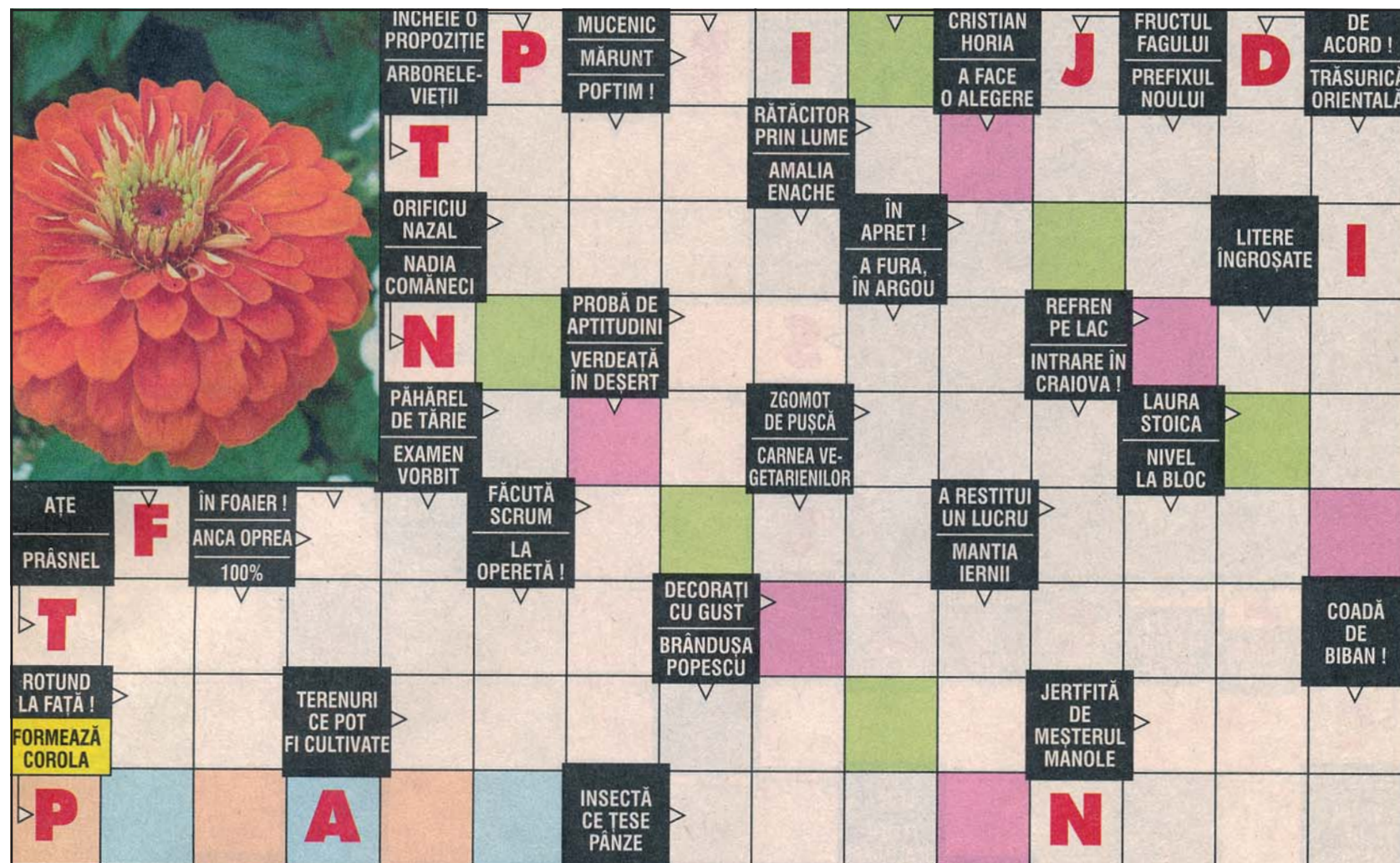
ŠKODA

SERVIS ȘI DEALER AUTORIZAT DE 20 ANI

**SERVICIILE: REPARAȚII CONFORM GARANȚIEI
REPARAȚII ÎN AFARA GARANȚIEI
TINICHIGERIE, VOPSITORIE pt. ORICE TIP AUTO**

**Autó Körös Kft. 5600 Békéscsaba str. Szarvasi nr. 74. (lângă TESCO)
Tel.: 06-30/648-3767 E-mail: autokoros@autokoros.hu
17 km de la vamă**

Știați că...

- ♦ un pahar cu apă fierbinte îngheață mai repede în frigider decât unul cu apă rece?
- ♦ peștii de apă sărată beau apă, iar cei de apă dulce nu?
- ♦ în apele Oceanului Pacific trăiește peștișorul Mixima care are 4 inimi, dispuse în organism cu funcții separate: una pentru partea superioară a corpului și celelalte pentru organele digestive, mușchi și coadă? Poate trăi mai multe luni fără hrană și se apără de dușmani, secretând substanțe „fumigene”, în care se ascunde.
- ♦ aproape 97% din apa de pe Pământ se găsește în oceane? Totodată, mai bine de 70% din apa „dulce” se găsește în calotele glaciare din Antarctica și Groenlanda.
- ♦ în mod normal, apa nu are gust, miros sau culoare?

Biserici de lemn din România, reabilite prin programul „Cele mai periclitate 7 situri” din Europa

O delegație europeană, formată din experți în patrimoniu și domeniul financiar, a avut întâlniri cu reprezentanți ai autorităților locale din județele Hunedoara și Vâlcea, pentru a reabilita bisericile de lemn din nordul Olteniei și sudul Transilvaniei, prin programul „Cele mai periclitate 7 situri”.

„Nu este o mândrie să fii nominalizat printre siturile cele mai periclitare, ar fi fost mai bine să nu existe situri periclitare, pe de-o parte. Pe de altă parte, trebuie să știți că vizibilitatea pe care o dă acest titlu, să fii nominalizat în cele 7 situri periclitare din Europa (...) înseamnă să fii vizibil. Să fii vizibil înseamnă la un moment dat să poți să ai conexiuni și conexiunile acestea să te ajute să procuri fonduri, specialiști, să fii introdus la un moment dat într-un program național sau internațional. Deci, este un lucru foarte important”, a declarat arhitectul Șerban Sturdza, la o conferință de presă care a avut loc la sediul Ordinului Arhitecților din România.

Herman Fabini, membru al consiliului științific al Europa Nostra, și Peter Bond, reprezentantul Institutului Băncii Europene de Investiții au participat la această misiune. Jan Kurek, un expert recunoscut în arhitectura religioasă și construcții, profesor asociat la Universitatea de tehnologie din Cracovia, a participat, de asemenea, la vizită. Domeniile de cercetare în care s-a specializat includ construcțiile din lemn, clădirile istorice din lemn, tehnologia clădirilor, fizica clădirilor și arhitectura ecologică. Vicepreședintele Fundației Pro Patrimonio, arhitectul Șerban Sturdza, și arhitectul Raluca Munteanu au reprezentat ONG-ul partener.

De asemenea, s-a discutat despre proiectul „60 de biserici din lemn”, care are ca obiectiv salvarea și conservarea patrimoniului rural din nordul Olteniei și sudul Transilvaniei, reprezentat de bisericile de lemn de cimitir, parțial sau total abandonate, toate clasate ca monumente istorice, datate între secolele al XVII – XIX-lea. Proiectul a fost inițiat în 2009 de arhitectul Șerban Sturdza și se desfășoară cu ajutorul a peste 100 de tineri cu profesii diferite, majoritatea voluntari.

„60 de biserici de lemn” nu este un program de cult, ci este un program cultural. „Nu este un program care vizează însă numai partea culturală, pictură și arhitectură în biserică sau peisaj, vizează și comunitățile, pentru că degeaba – s-a observat asta – restaurezi sau conservi o clădire, indiferent că ești în sat sau în oraș, dacă comunitatea nu este interesată”.

Acesta a precizat că au fost vizitate bisericile de lemn din satele Boz, Târnavița, Almașu Mic și Urși, ca exemple reprezentative pentru problemele cu care se confruntă aceste clădiri. În timpul vizitelor au avut loc discuții cu comunitățile locale, reprezentate de preoți parohi și primari, dar și cu reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe și ai direcțiilor de cultură județene.

Melitta Kaszai, cl. 8-a

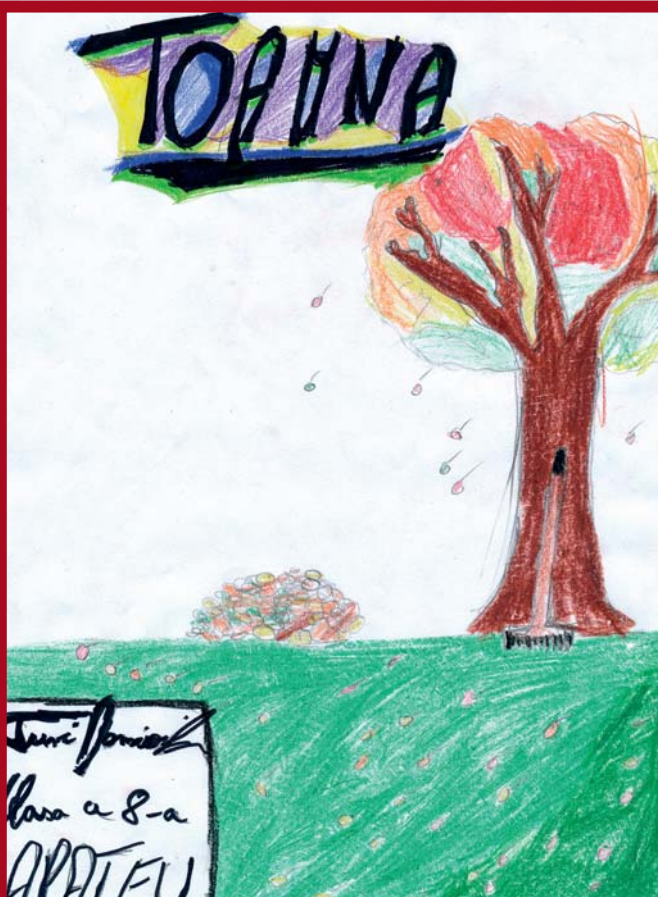
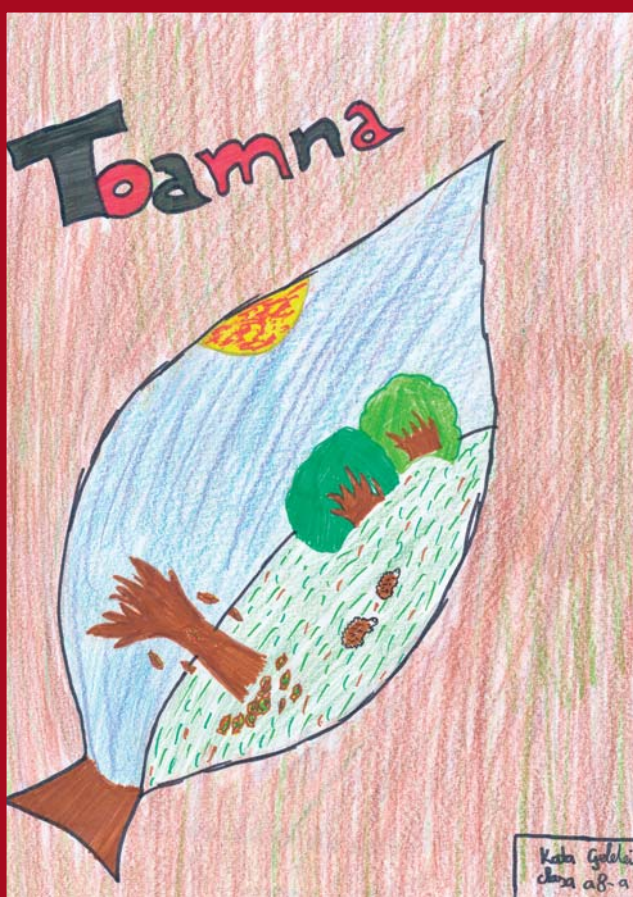
Oromós Kristóf, cl. 8-a

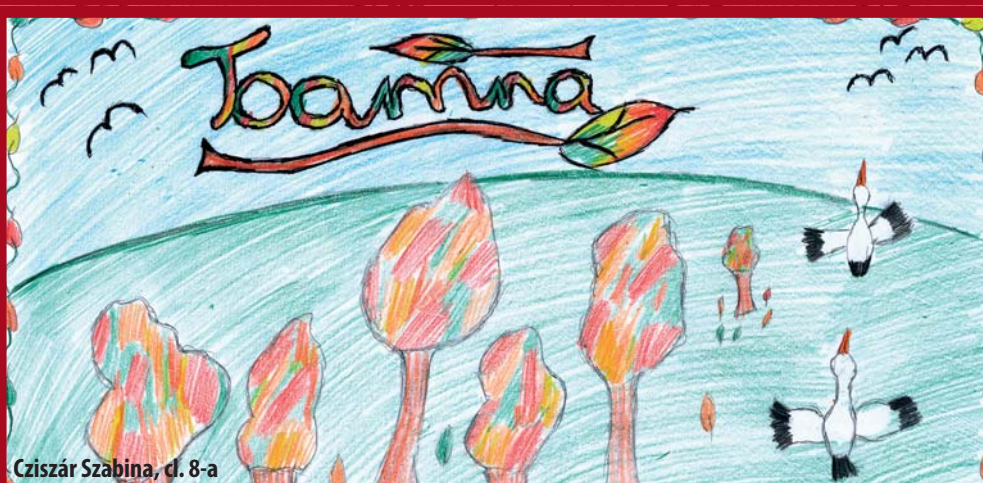
Nagy Daniel, cl. 8-a

Toamna la Apateu!

Csordás Angéla cl. 8-a

Cziszár Szabina, cl. 8-a

Gerner József, cl. 8-a